

Verschenen	Tertio
Auteur	Geert De Kerpel
Datum	9 mei 2012

Standpunt:

Euthanasiedebat moet grondig en eerlijk zijn

Geert De Kerpel | De Belgische euthanasiewet bestaat tien jaar. “Een ethische mijlpaal die in 2002 de zorgwereld op zijn kop zette”, schreef een kwaliteitskrant in haar weekendeditie. Waarop enkele SP.A-parlementsleden paginagroot en nog dezelfde dag ook in de tv-journaals mochten uitbazuinen dat het hoog tijd is voor een “tweede ethische revolutie”: het uitbreiden van deze wet naar minderjarigen, dementerenden en mensen die blijvend onbewust zijn als gevolg van onomkeerbaar vernielde hersenfuncties. Nochtans is dat pleidooi helemaal niet nieuw. Zo liggen er in het parlement daarover al wetsvoorstellen van Open VLD sinds de vorige regeerperiode stof te vergaren. Er is trouwens – vooralsnog – geen meerderheid voor te vinden.

PS-senaatsfractie leider Philippe Mahoux, zelf arts én mede-indiener van de euthanasiewet, legde de vinger op de wonde toen hij er opnieuw op wees dat alvast de uitbreiding naar dementerenden niet kan, want het is wettelijk onmogelijk te bepalen wanneer iemand dement genoeg is om zijn vroegere wilsverklaring toe te passen. Wie kan inderdaad vastleggen wanneer dementerenden volledig en voor altijd onbewust zijn? Wie kan onomstotelijk beweren dat deze mensen daadwerkelijk lijden? Wie is er al ooit in geslaagd een volledig sluitende definitie van “lijden” op te stellen? En wie is dan gemachtigd over die fundamentele aangelegenheden die letterlijk van levensbelang zijn, te oordelen? Bij het wetsvoorstel om niet langer een leeftijdsgrens te hanteren, rijst dan weer de vraag waarom voor minderjarigen wel erin wordt voorzien dat euthanasie maar zou kunnen na consensus met de ouder(s) en het begeleidende zorgteam, en waarom die lijn niet wordt doorgetrokken naar volwassenen. Waarom voor de ene het zelfbeschikkingsrecht en voor de andere net niet?

Nog maar eens wordt aangetoond dat we evolueren van het niet langer strafbaar stellen van euthanasie in welbepaalde gevallen naar een recht op euthanasie voor steeds meer groepen. Stilaan klinkt het ultieme signaal dat wie klaar is met het leven de nodige wettelijke hulp moet kunnen krijgen om eruit te stappen. Daarmee zijn we op een breukvlak aanbeland. Steeds meer blijken de waarde en de waardigheid van een mens af te hangen van de kwaliteit van zijn leven – wat daar ook moge worden onder verstaan – en niet langer van het naakte feit dat hij bestaat. Tegelijk wordt nooit eerder zozeer opgekomen voor de bescherming van alle mogelijke levensvormen op aarde. Een contradictie?

Het is de hoogste tijd voor het debat ten gronde. Christenen, erfgenamen van het Bijbelse gedachtegoed, mogen niet op het appel ontbreken. Ook al riskeren ze nog maar eens het unfaire verwijt dat wie bij euthanasie vragen durft te stellen, voor het menselijke lijden zou zijn. Volstreekte onzin. De geschiedenis telt ettelijke getuigenissen van christelijke inzet voor lijdenden en stervenden, en dat al van in de oudheid tot op vandaag. Zo bleven christenen aan het werk toen het oude Rome andermaal door een epidemie werd getroffen terwijl de grote heidense arts Galenus en zijn collega's de stad ontvluchtten. Vanuit hun geloof betekenden pest en dood niet het einde voor de volgelingen van Jezus. Vanuit hun geloof verwezenlijkten ze een wereldwijd netwerk aan menselijke zorg dat zijns gelijke nog altijd niet kent. Vanuit hun geloof stellen ze vandaag behartigenswaardige vragen over hoe we op de meest humane wijze met ons levenseinde kunnen omgaan. Benieuwd wanneer die even onbevagen en ruimhartig aan bod mogen komen in de media als de argumenten van hen die er helemaal anders over denken.

Uw reacties zijn welkom op geert.dekerpel@tertio.be